

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
Departament Badań Regionalnych i Środowiska

Warszawa, sierpień 2015 r.

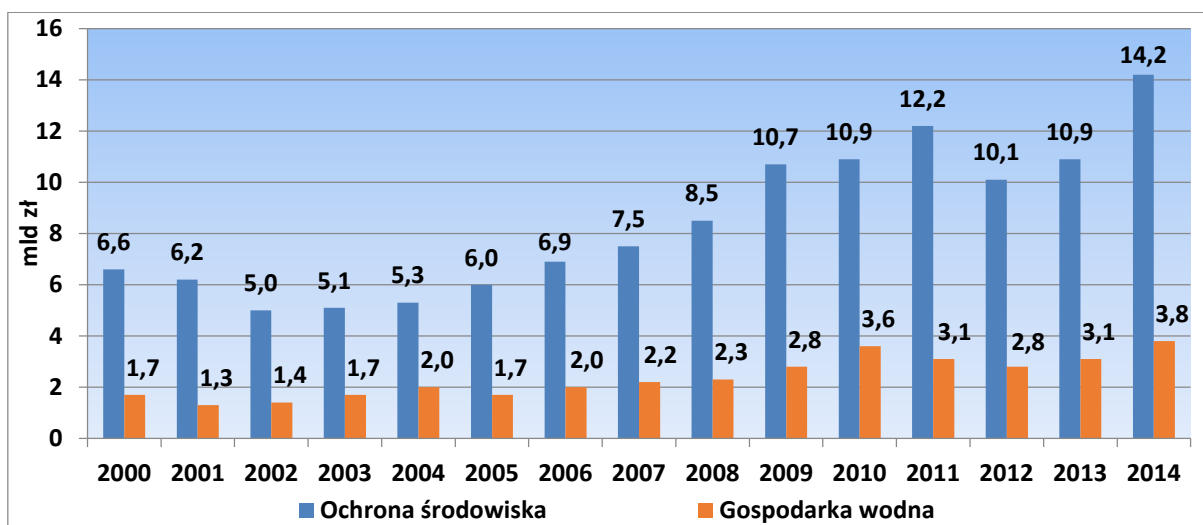
Notatka informacyjna

WYNIKI BADAŃ GUS

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej w Polsce w 2014 r.

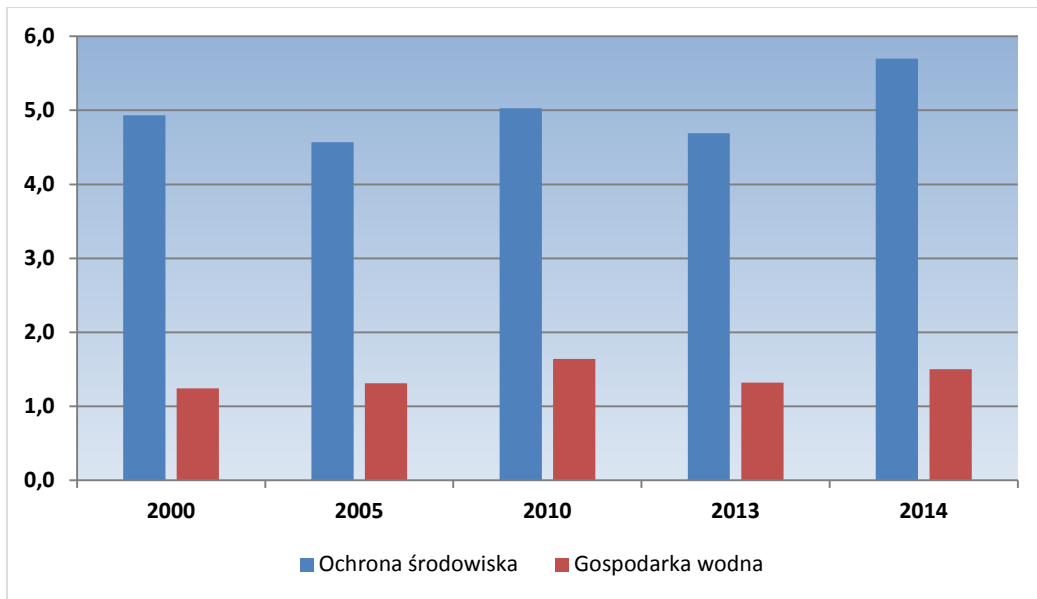
Wielkość nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska w 2014 r. wyniosła ok. **14,2 mld zł** i była wyższa o 31,3% niż przed rokiem. Odnotowano także wzrost nakładów na środki trwałe na gospodarkę wodną, które osiągnęły poziom ok. **3,8 mld zł** i były wyższe o 24,3% w stosunku do roku poprzedniego.

NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ
W LATACH 2000-2014 (CENY BIEŻĄCE)

W relacji do PKB nakłady na środki trwałe na ochronę środowiska utrzymują się od kilku lat na poziomie 0,6-0,8%, natomiast w przypadku gospodarki wodnej na poziomie ok. 0,2%. Udział nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej w nakładach inwestycyjnych w gospodarce narodowej kształtował się, na przestrzeni ostatnich kilku lat, na poziomie ok. 5% dla ochrony środowiska (w 2014 r. wzrósł do blisko 6%) i nieco powyżej 1% w przypadku gospodarki wodnej.

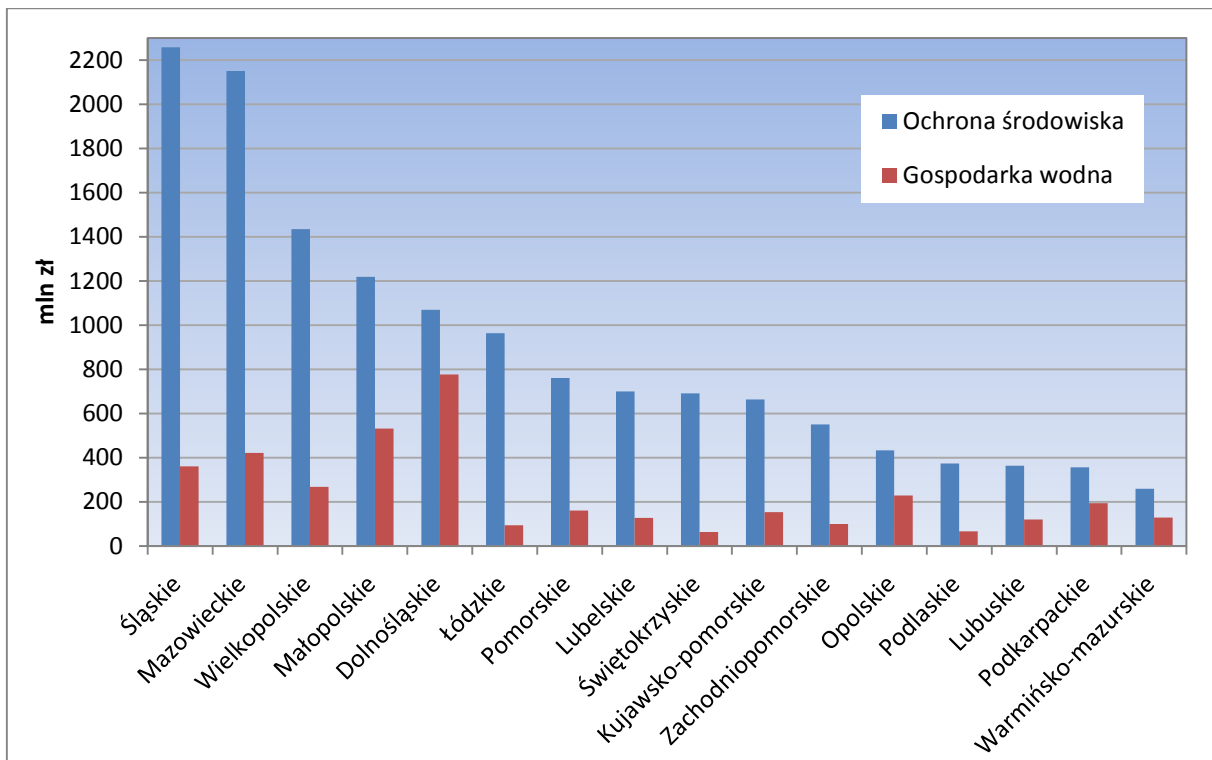
**UDZIAŁ NAKŁADÓW NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ
W NAKŁADACH INWESTYCYJNYCH W GOSPODARCE NARODOWEJ
W LATACH 2000, 2005, 2010, 2013, 2014**

W strukturze finansowania nakładów na środki trwałe na **ochronę środowiska** w 2014 r. środki własne stanowiły 50,7%, środki z zagranicy 19,2%, fundusze ekologiczne, pożyczki i kredyty 25,1%, z budżetu 2,2% oraz inne 2,9%. Środki własne stanowiły 27,3% nakładów na **gospodarkę wodną**, środki z zagranicy 31,1%, fundusze ekologiczne, pożyczki i kredyty 18,4%, z budżetu 21,2% oraz inne 2,1%.

Największe nakłady na środki trwałe na ochronę środowiska poniesiono w województwach: śląskim (15,8% ogółu nakładów na środki trwałe służących ochronie środowiska), mazowieckim (15,1%) oraz wielkopolskim (10,1%), natomiast najmniejsze w warmińsko-mazurskim (1,8%), podkarpackim (2,5%), lubuskim (2,6%) oraz podlaskim (2,6%).

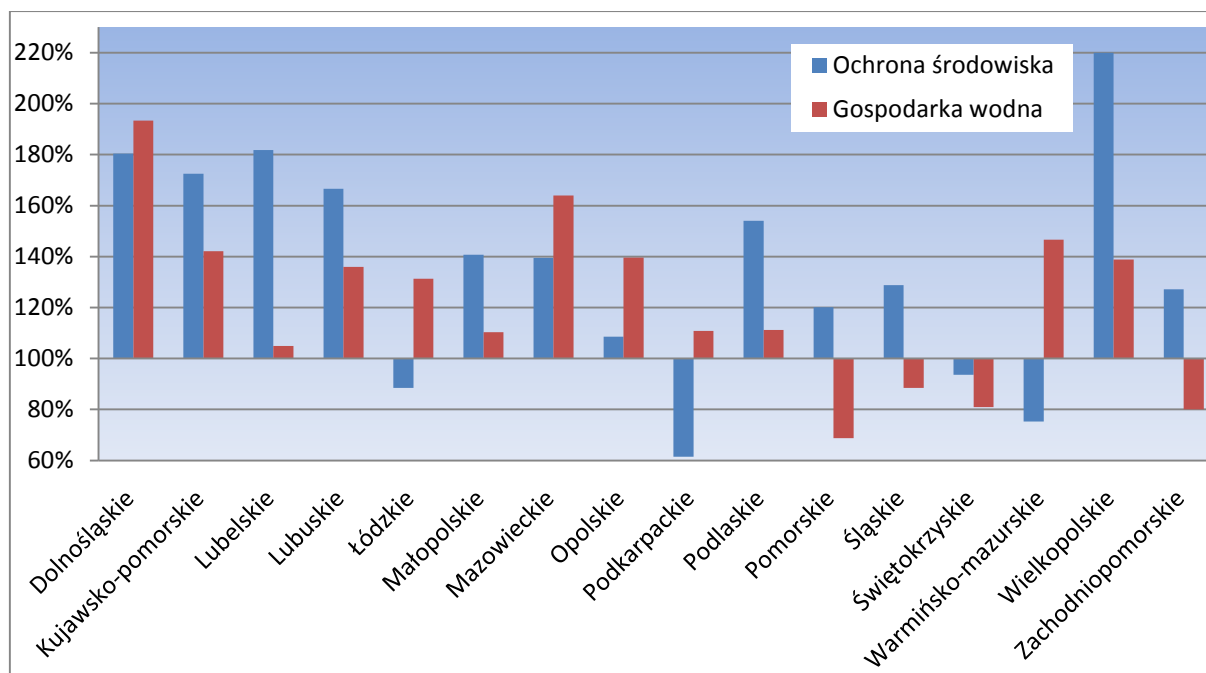
**NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKE WODNĄ
WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2014 R. (CENY BIEŻĄCE)**

W gospodarce wodnej największe nakłady poniesiono w województwach: dolnośląskim (20,4% ogółu nakładów), małopolskim (14,0%) i mazowieckim (11,1%), natomiast najmniejsze w świętokrzyskim (1,7%), podlaskim (1,8%) oraz łódzkim (2,5%).

Najwyższy wzrost nakładów na środki trwałe na ochronę środowiska w 2014 r., w porównaniu do wielkości nakładów poniesionych na ten cel w poprzednim roku, zaobserwowano w województwach: wielkopolskim (o 120,1%), lubelskim (o 81,8%) i dolnośląskim (o 80,5%). Największe spadki nakładów w stosunku do roku 2013 r. wystąpiły w województwach: podkarpackim (o 38,5%), warmińsko-mazurskim (o 24,7%) oraz łódzkim (o 11,5%).

**DYNAMIKA NAKŁADÓW NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ
WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2014 R.
(ROK POPRZEDNI = 100)**

W gospodarce wodnej wzrost nakładów wystąpił m.in. w województwach: dolnośląskim (o 93,4%), mazowieckim (o 64,0%) oraz warmińsko-mazurskim (o 46,6%). Spadek nakładów na środki trwałe na gospodarkę wodną w 2014 r., w porównaniu do roku poprzedniego, zaobserwowano w czterech województwach: pomorskim (o 31,2%), zachodniopomorskim (o 19,9%), świętokrzyskim (o 19,0%) oraz śląskim (o 11,5%).

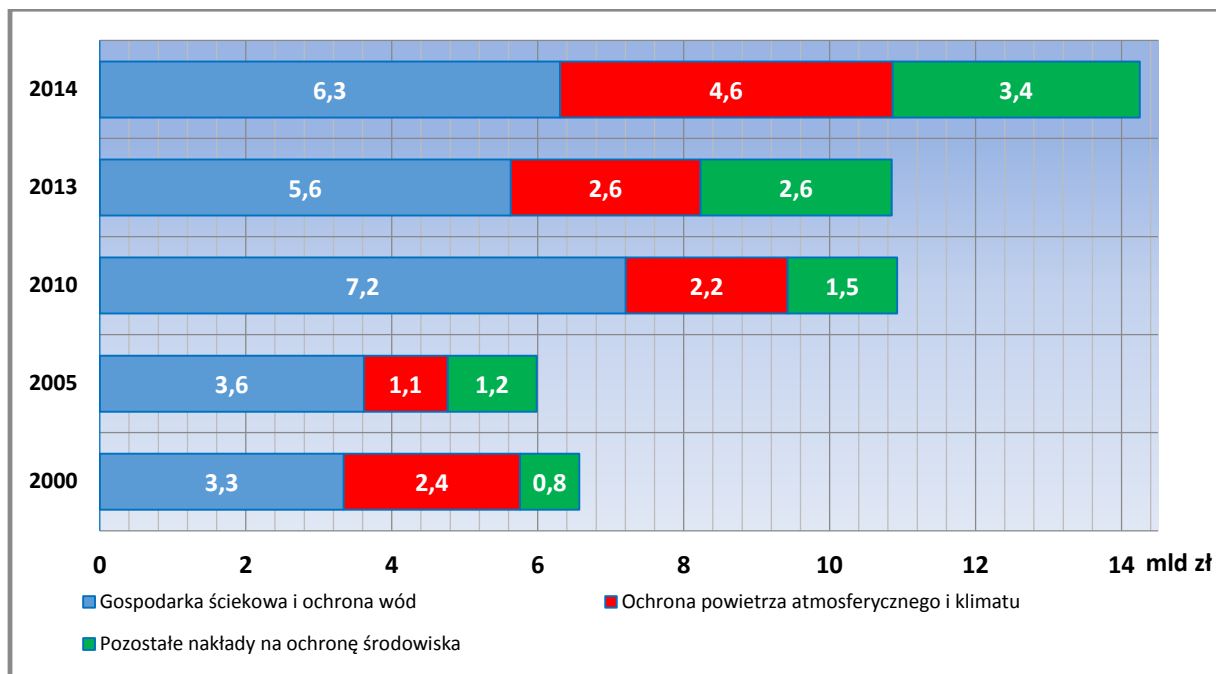
NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA¹

Największe nakłady w 2014 r. poniesiono na: **gospodarkę ściekową i ochronę wód** (44,2% ogółu nakładów na środki trwałe) oraz **ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu** (32%). W 2014 r. nastąpił wzrost nakładów w stosunku do 2013 r. odpowiednio: na gospodarkę

¹ Zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną Dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218), wyróżnia się 9 dziedzin ochrony środowiska: ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu; gospodarkę ściekową i ochronę wód; gospodarkę odpadami; ochronę i przywrócenie wartości użytkowej gleb oraz ochronę wód podziemnych i powierzchniowych; zmniejszenie hałasu i wibracji; ochronę różnorodności biologicznej i krajobrazu; ochronę przed promieniowaniem jonizującym; działalność badawczo-rozwojową oraz inną działalność związaną z ochroną środowiska.

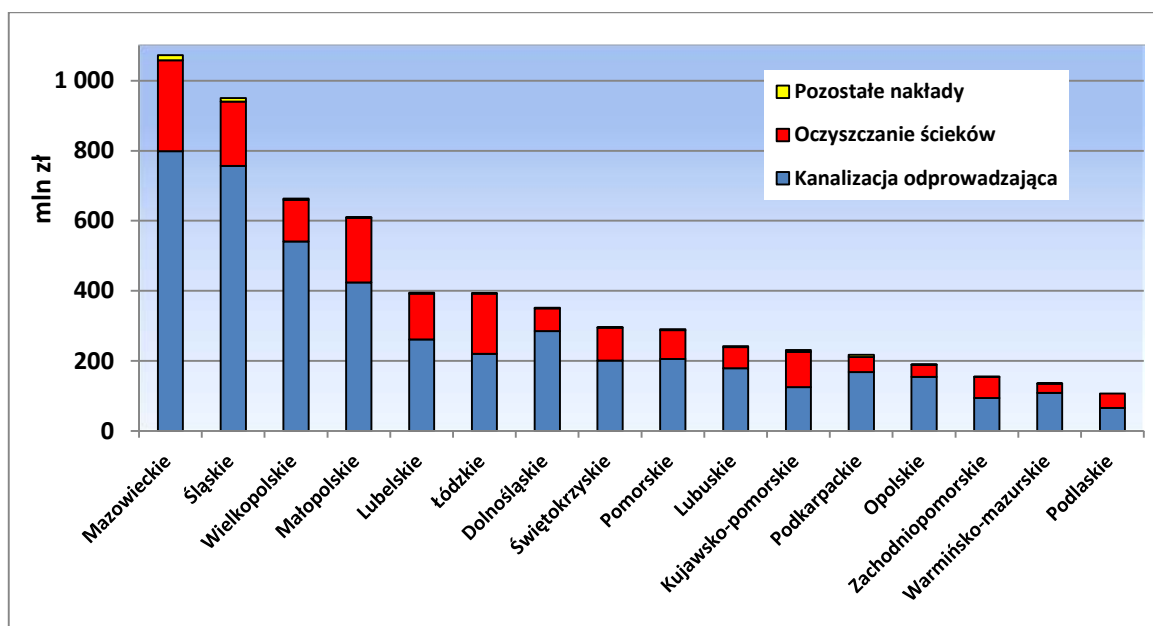
ściekową i ochronę wód o ok. 12%, na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu o ok. 76%, na pozostałe dziedziny łącznie o ok. 29%.

NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA
W LATACH 2000, 2005, 2010, 2013, 2014 (CENY BIEŻĄCE)

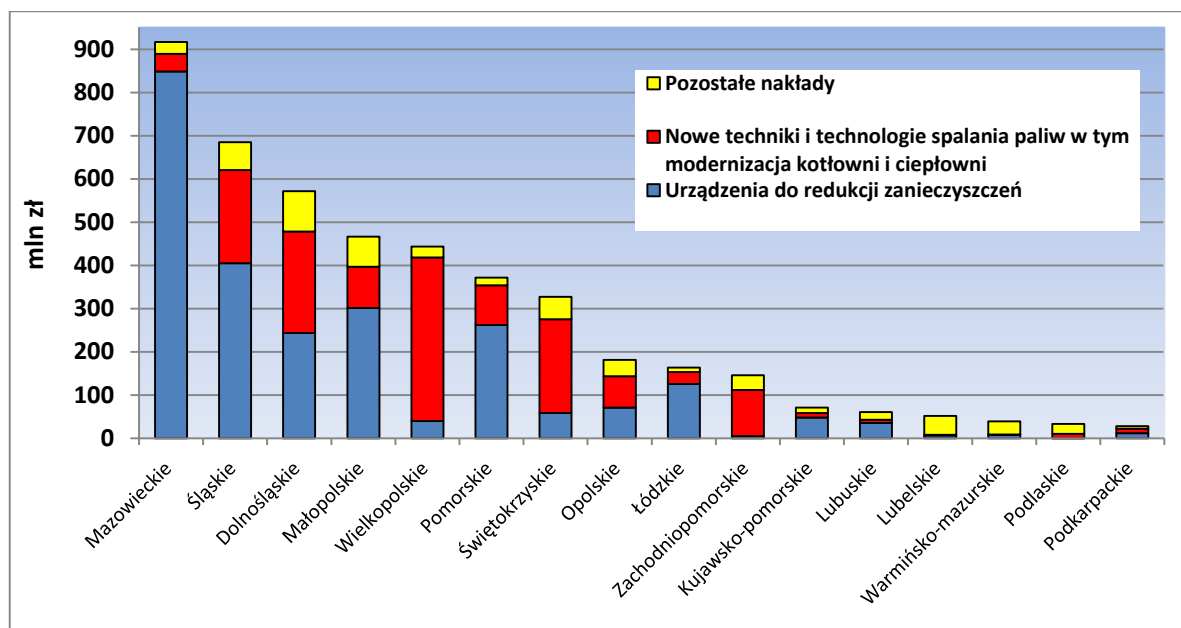
Nakłady na środki trwałe służące **gospodarce ściekowej i ochronie wód** wyniosły **6,3 mld zł**. Największe nakłady zostały poniesione w województwach: mazowieckim (17,0% nakładów na gospodarkę ściekową i ochronę wód), śląskim (15,1%) i wielkopolskim (10,5%), najniższe w podlaskim (1,7%), warmińsko-mazurskim (2,1%) oraz zachodniopomorskim (2,5%).

NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE GOSPODARCE ŚCIEKOWEJ I OCHRONIE WÓD WEDŁUG WIELKOŚCI NAKŁADÓW I WOJEWÓDZTW W 2014 R. (CENY BIEŻĄCE)

W 2014 r. nakłady na środki trwałe służące **ochronie powietrza atmosferycznego i klimatu** wyniosły **4,6 mld zł**. Największe nakłady poniesiono w województwach: mazowieckim (20,1% nakładów na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu), śląskim (15,0%) i dolnośląskim (12,5%), najmniejsze w podkarpackim (0,6%), podlaskim (0,7%) i warmińsko-mazurskim (0,9%).

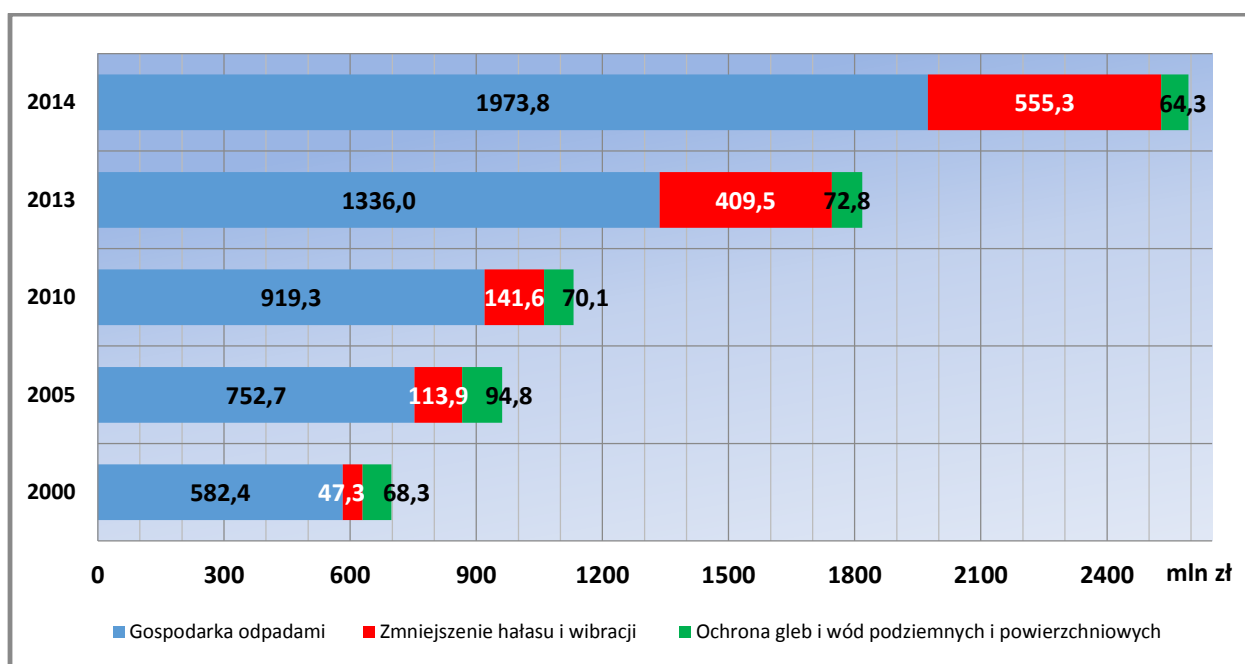
NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE POWIETRZA I KLIMATU WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2014 R. (CENY BIEŻĄCE)

Największą część nakładów na ochronę powietrza i klimatu stanowiły wydatki na **urządzenia do redukcji zanieczyszczeń** (54,2% ogółu wydatków) oraz na **nowe techniki i technologie spalania paliw wraz z modernizacją kotłowni i ciepłowni** (33,3%). Nakłady z pierwszej grupy były najwyższe w województwach: mazowieckim (849 mln zł), śląskim (405 mln zł) oraz małopolskim (301 mln zł). Nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw, wraz z modernizacją kotłowni i ciepłowni najwyższe były w województwach: wielkopolskim (378 mln zł) i dolnośląskim (235 mln zł), natomiast najniższe w województwie warmińsko-mazurskim (0,2 mln zł) i lubelskim (1,7 mln zł).

Nakłady na **gospodarkę odpadami** stanowiły 13,9% ogółu nakładów na ochronę środowiska, na **zmniejszenie hałasu i wibracji** - 3,9%, na pozostałą działalność łącznie 4,9%, w tym na **ochronę różnorodności biologicznej i krajobrazu** 0,6%, na **ochronę gleb, wód podziemnych i powierzchniowych** 0,5% oraz 0,05% na działalność badawczo rozwojową.

NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA W WYBRANYCH DZIEDZINACH
W LATACH 2000, 2005, 2010, 2013, 2014 (CENY BIEŻĄCE)

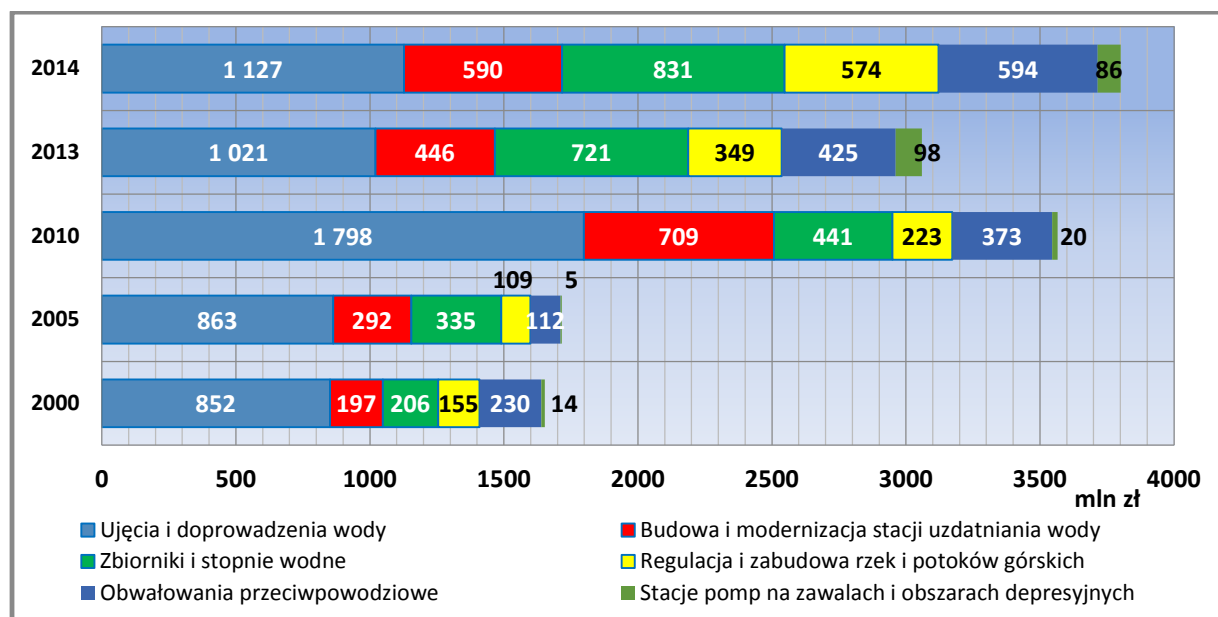
Od kilku lat struktura grup inwestorów w ochronę środowiska nie zmienia się. Głównym inwestorem są przedsiębiorstwa (których udział w nakładach w 2014 r. wyniósł 69,6%), kolejnym gminy (z udziałem 23,3%), następnie jednostki budżetowe (7,2%).

NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE GOSPODARCE WODNEJ

Do inwestycji związanych z gospodarką wodną zalicza się budowę ujęć służących do poboru wody (łącznie z urządzeniami uzdatniającymi oraz wodną siecią magistralną i rozdzielczą), budowę laboratoriów kontroli jakości wody (w tym automatycznych stacji pomiaru jakości wody), budowę: zbiorników retencyjnych (poza zbiornikami przeciwpożarowymi i wyrównania dobowego), stopni wodnych, żeglugowych i energetycznych oraz śluz i jazów, regulację rzek i zabudowę potoków, budowę obwałowań przeciwpowodziowych oraz budowę stacji pomp na zawałach i obszarach depresyjnych.

W 2014 r. kwota nakładów służących gospodarce wodnej wyniosła ok. **3,8 mld zł**. Główny strumień nakładów był skierowany na budowę infrastruktury zapewniającej ludności wodę pitną, poprzez inwestycje w ujęcia i doprowadzanie wody, stanowiące 29,7% wszystkich nakładów w gospodarce wodnej.

NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE GOSPODARCE WODNEJ
W LATACH 2000, 2005, 2010, 2013, 2014 (CENY BIEŻĄCE)

Grupą inwestorów o największym udziale nakładów w obszarze gospodarki wodnej były jednostki budżetowe – 54,0%, udział pozostałych grup tj. przedsiębiorstw i gmin stanowił odpowiednio 27,4% i 18,6%. Jednostki budżetowe inwestowały głównie w infrastrukturę przeciwpowodziową, zbiorniki i stopnie wodne, regulację, zabudowę rzek i potoków górskich.

EFEKTY RZECZOWE INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

W 2014 r. w wyniku realizacji **inwestycji ochrony środowiska**, oddano do eksploatacji 57 oczyszczalni ścieków, tj. o 17 mniej niż w 2013 r., o łącznej przepustowości 51 tys. m³/dobę, w tym 51 oczyszczalni ścieków komunalnych (45 tys. m³/dobę). Do eksploatacji przekazano 6371 km sieci kanalizacyjnej odprowadzającej ścieki (przy 6368 km w 2013 r.) oraz 657 km sieci kanalizacyjnej na wody opadowe (więcej o 18 km niż w roku poprzednim).

W zakresie ochrony powietrza, oddano do użytku urządzenia do redukcji zanieczyszczeń pyłowych o zdolności 32 tys. ton/rok (prawie dwukrotny wzrost w stosunku do roku 2013 r.) oraz urządzenia do neutralizacji zanieczyszczeń gazowych o zdolności 15 tys. ton/rok (znaczący spadek w stosunku do 2013 r.).

W 2014 r. oddano do użytku urządzenia i instalacje do unieszkodliwiania odpadów o łącznej wydajności ok. 1,5 mln ton/rok (w tym 44% stanowiło unieszkodliwianie odpadów przez składowanie). W porównaniu z 2013 r. zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń w zakresie unieszkodliwiania odpadów wzrosła o 25%.

W 2014 r. w zakresie **efektów rzeczowych inwestycji gospodarki wodnej** oddano do użytku urządzenia zaopatrzenia w wodę (tj. ujęcia wody i uzdatniania wody) o łącznej wydajności ok. 130 tys. m³/d (o 34% mniej niż w 2013 r.), w tym stacje uzdatniania wody stanowiły ok. 55 %. Wydajność nowo oddanych ujęć wodnych była mniejsza o ok. 27% w stosunku do roku poprzedniego i wyniosła ok. 57 tys. m³/dobę, zaś wydajność urządzeń uzdatniania wody stanowiła ok. 60% wydajności urządzeń oddanych w 2013 r. Wybudowano 13 zbiorników wodnych (o 5 więcej niż w roku poprzednim) o łącznej pojemności całkowitej ok. 0,6 mln m³ (ośmiokrotnie mniejszej niż w 2013 r.). Wyregulowano 374 km rzek, tj. o 26% więcej niż w 2013 r. oraz poddano budowie i modernizacji 308 km obwałowań przeciwpowodziowych (blisko dwa razy więcej niż w roku 2013).

Opracowano w Departamencie Badań Regionalnych i Środowiska, w Wydziale Ekonomiki Środowiska